

ظهور و سقوط کانون

نمایندگان امر، نمایندگان کلام به فراز و فرود فعالیت ۱۲ ساله کانون نویسندگان از سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۷ می‌پردازد

هیأت دبیران کانون نویسندگان ایران در تابستان ۱۳۵۷

حادثه سیاهکل، که به طور مستقیم و غیرمستقیم این تشکل را تحت تأثیر قرار داد، یکی از این حوادث است و سرنوشت بسیاری از اعضای کانون نویسندگان ایران، با این رویداد تغییر کرد.

کتاب «نمایندگان امر، نمایندگان کلام» حاصل پژوهش‌های چند ساله آراز بارسقیان است. آراز بارسقیان نویسنده، مترجم و پژوهش‌گر پرکار و توانمندی است. او در سال ۱۳۹۲ برای نوشتن نمایش‌نامه «گام زدن بر یخ‌های نازک» برندهٔ جایزهٔ کتاب سال جمهوری اسلامی ایران شد. از جمله ترجمه‌های منتشر شده او می‌توان به این عناوین اشاره کرد: «ژالیسم کاپیتالیستی: آیا آلترناتیو دیگری نیست؟»، «روان‌سیاست: نتولیرالیسم و تکنولوژی‌های جدید قدرت»، «فتودالیسم اطلاعات: چه کسی پیروز اقتصاد دانش است؟»، «فیلم‌نامه‌نویسی آلترناتیو: با موفقیت قواعد را بشکنید»، «ساحل آرمانشهر»، «آگوست در اسبیج‌کانتی»، «بوفالوی آمریکایی»، «پیش از طلوع و پیش از غروب»، «تراموایی به نام هوس»، «تقلای اروس»، «توپولوژی خشونت»، «جدال با شیطان»، «چرخه کنتاکتی»، «درخشش ابدی ذهن بی‌آلایش»، «دفتر یادداشت تریگورین» و... او همچنین در حوزه تاریخ شفاهی ادبیات نمایشی در ایران نیز آثاری را به چاپ رسانده است.

آتش ممنوع‌القلمان

آراز بارسقیان در نشست رونمایی و معرفی کتاب «نمایندگان امر نمایندگان کلام» که خبرگزاری مهر در آبان ۱۴۰۰ برگزار کرد گفت فصلی از کتاب را به آتش ممنوع‌القلمان اختصاص داده که از سال ۵۰ تا ۵۵ را دربر می‌گیرد. بارسقیان مخالفت‌های ممنوع‌القلمان و ژست

کلام» که کاملاً بی‌طرف به روایت تاریخی کانون از زمان شروع مباحث درباره ضرورت تأسیس آن تا پایان سال ۵۷ می‌پردازد گام مهمی است. «نمایندگان امر، نمایندگان کلام» اثری است از آراز بارسقیان که در آن مخاطب را به «۱۲ سال با کانون نویسندگان ایران و اهالی آن از سال ۱۳۴۵ تا ۱۳۵۷» دعوت می‌کند. روایات این کتاب از ارزیابی خاطرات اعضای کانون نویسندگان ایران به دست آمده و برای تعیین تاریخچه کانون تا سال ۵۷ مورد استفاده قرار گرفته است.

در این کتاب مخاطب با روایت‌های متفاوت و تازه براساس خاطرات و یادداشت‌ها و اسناد تا به امروز کامل منتشر نشده سازمان ساواک مواجه می‌شود. روایت‌هایی از افراد نام‌آشنایی هم‌چون جلال آل‌احمد، سیمین دانشور، غلام‌حسین ساعدی، رضا براهنی، محمود اعتمادزاده، علی‌اصغر حاج سیدجواد، احمد شاملو، محمود دولت‌آبادی، اسماعیل خویی و تعداد دیگر از نویسندگان و شاعران. این روایت‌ها تفاوت اصلی خود را در تازه بودن زاویه دید و مبنای روایتی در نظر می‌گیرند. روایت‌هایی براساس منابع دسته اول و کمتر دیده شده. این روایت‌ها در سنجهٔ خاطرات اعضای کانون نویسندگان ایران قرار گرفته است و از خلال آن تاریخ کانون نویسندگان تا سال ۵۷ روایت شده است. تحلیل سال به سال وضعیت کانون نویسندگان ایران، از دوران فقدان چنین مرکزی تا آخرین روزهای سرنگونی رژیم پهلوی، سبب شده تا آراز بارسقیان در «نمایندگان امر، نمایندگان کلام»، در کنار سیر رویدادهای درونی کانون نویسندگان ایران، به وقایع اجتماعی و سیاسی آن روزگار نیز بپردازد.

کانون نویسندگان ایران از سال ۱۳۴۷ به عنوان نهادی صنفی و غیرانتفاعی فعالیت خود را با اهدافی به زعم خود فرهنگی و هم‌چنین مبارزه با سانسور آغاز کرد. اعضای هیأت مؤسس این کانون ۴۹ نفر از بزرگان اهل قلم بودند که از میان آن‌ها می‌توان به جلال آل‌احمد، داریوش آشوری، محمود اعتمادزاده، هوشنگ ابتهاج، بهرام بیضایی، علی‌اصغر خیره‌زاده، علی‌اصغر حاج سیدجواد، اسماعیل شاه‌رودی، سیروس طاهباز، سیمین دانشور، احمد اشرف، عبدالله انوار، بیژن الهی، رضا براهنی، یدالله رویایی، اکبر رادی، رضا سیدحسینی، اسماعیل نوری اعلا، سیاوش کسری، اسماعیل خویی، نصرت رحمانی، کیومرث منشی‌زاده، نادر نادریور و... اشاره کرد. فعالیت‌های سیاسی این کانون همیشه در صدر اخبار بوده است. پس از پیروزی انقلاب نیز چهره‌های دیگری عضو این کانون شدند که هرچند از اهالی مهم فرهنگ بودند اما کماکان باز فعالیت سیاسی آن‌ها بر فعالیت‌های فرهنگی‌اش می‌چربید. این کانون تحولات مهمی را از سر گذراند و خود اعضای آن نیز که از پیش از انقلاب بیشتر از مارکسیست‌ها بودند، مدام اختلاف داشته و دست به انشعاب می‌زدند. در دهه‌های اخیر نیز اختلافات داخلی این کانون به اوج خود رسید. یک مسأله مهم در تاریخ تحولات کانون این بود که پس از گذشت بیش از پنج دهه از تأسیس کانون، هیچ‌گاه اسناد آن به طور کامل منتشر نشده است. هم‌چنین تاکنون نیز «تاریخ بی‌غرض»ی از کانون کار نشده است و منابع پژوهشی یا تاریخ شفاهی پیرامون این موضوع صفر و صدی له یا علیه کانون و اعضایش است. در چنین فضایی انتشار «نمایندگان امر، نمایندگان

همبستگی اجتماعی و دشمنان آن

- مکتب موس و دورکیم
- در برابر فایده‌گرایی و فاشیسم
- آرمان‌ذاکری
- با مقدمهٔ سارا شریعتی
- نشر نی

ذاکری در این کتاب تلاش دارد از درک مسلطی که از دورکیم در جامعه‌شناسی ایران وجود دارد و خوانش پارسنزی دورکیم عبور کند و راه را برای خوانشی رادیکال از او و پیروانش بگشاید. به اعتقاد او مکتب دورکیمی، در برابر اتمیزاسیون ناشی از سیاست‌های نتولیرال و فایده‌گرا و واکنش‌های فاشیستی و هویت‌خواهانهٔ جوامع توده‌ای، از بازسازماندهی اجتماعی و شکل‌گیری نهادهای واسطه‌ای دفاع کرده است.

سرگذشت جامعهٔ سیال

- اومبرتو اکو
- ترجمهٔ هانیه رجبی، مهدی موسوی
- کتاب پارسه
- ۳۷۶ صفحه
- ۱۱۰ هزار تومان

«سرگذشت جامعهٔ سیال» اومبرتو اکو مقاله‌ها و جستارهایی است که او بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ نوشته است. اصطلاح جامعهٔ سیال توسط زیگموند باومن مطرح شد و اصطلاحی است که پدیده‌های مختلفی از فلسفه و ادبیات تا معماری را در کنار هم گردآوری می‌کند. اکو با کنار هم گذاشتن این مقالات به دیدگاه و نقطه‌نظرات مختلفی در جامعه پرداخته است.

هاله: بنیامین و آدورنو

- ایون شرت
- ترجمهٔ هدی مظفری
- بایعکلابی
- انتشارات نگاه
- ۱۲۸ صفحه
- ۳۲۵۰۰ تومان

ایون شرت عضو هیأت علمی پژوهشی دپارتمان فلسفه دانشگاه آکسفورد در کتاب «هاله: بنیامین و آدورنو» مراد و منظور والتر بنیامین و تئودور آدورنو از «هاله» را شرح و تفسیر می‌کند. مفهوم «هاله» ابداع بنیامین است و آدورنو بسیاری از نکات فاضلانیه بنیامین، هرچند نه همه، را به کار بست. در واقع، بحث جدی آن‌ها در خصوص این مفهوم بسیار مشهور است.